
دهزگه‌ها لرییریٔ یا چاپ و وهشانی

خودانی ئمیتیزی: حافظ قاضی

سه‌رنقیسه‌ر: مؤید طیب

- * کتیب‌ا هژمار (۵)
- * سعدالله ئاقدهل (س. دلژان)
- * شاعر و پیتشمه‌رگه و شه‌هید
- * ژیان و به‌ره‌می وی
- * به‌ره‌ه‌شکر: اسماعیل بادی
- * تیپچن: هه‌یقین که‌مال ئه‌حمه‌د
- * ده‌ره‌ینانا هونه‌ری: خه‌لاتی و گولی
- * به‌رگ: عصام حجی طاهر
- * سه‌ره‌رشتیاری چاپکرنی: زاگروس محمود
- * چاپا دووی
- * ژمارا سپاردنی: (۳۷) ساللا ۲۰۰۲
- * چاپخانه: وه‌زاره‌تا په‌روه‌ردی - هه‌ولیر
- * تیراژ: (۱۰۰۰) دانه

(مافین چاپکرنی دپاراستینه)

ديارى بۆ:

ھەر دەستى خەنجەر ھەلگىشاي
و ريكا ئازادىي قەوۋارتى ...
ھەر پەيىقا بوويە مۆمك و
ھزرىن كەقنار رامالين ...

سعدالله ئاقدەل

پشڪا نِيڪِي

* سعدالله ناعدهل

شاعر و پيشه رگه و شهيد

- سعدالله يڻ شاعر
- سعدالله يڻ پيشه رگه
- سعدالله يڻ شهيد
- زندهه

سعدالله ئاقدەل شاعر و پېشمەرگه و شهيد

اسماحيد بادي

* به راهی:

د ناف ئەدەببىاتا كوردى دا، هژمارەكا زۆرا شاعرین هه‌قچەرخ
مه هه‌نه و ب زارین ژيک جودا شعر قه‌هاندینه، گه‌له‌ك جارن
هه‌لوپست و بېر و باوه‌رین وان شاعرین گه‌هاندینه گوپیتكا
ئافراندى و رېيین مشه‌ختی و غوربه‌تی ژ خو‌را هه‌لبژارتینه
هه‌روه‌ك شاعرئ ناقداری عه‌ره‌ب (عبدالوهاب البیاتی) د
نقیسینه‌كا خو‌دا دبیتیت: «لسه‌ر هه‌ر شاعره‌كى پیدقی یه
غوربه‌تی ببینیت...»، ئەو ژى ژ به‌ر چه‌ندین سه‌ده‌م و ئەگه‌رین
تایبه‌ت ب ئافراندى قه‌. هه‌روه‌سا گه‌له‌ك شاعر رېیه‌كا پېرۆزتر
دگرن و دگه‌ل قه‌هه‌مان و خو‌گۆریكه‌رین وه‌لاتی خو‌د ئيک سه‌نگه‌ر
دا، ب ئيک بېر و باوه‌ر به‌ره‌فانیی ژ دۆزا ره‌وايا ملله‌تی خو‌دكه‌ن
د رېیا وان بېر و باوه‌ران دا (سعدالله ئاقدەل) ئيک بوویه ژ وان
شاعران كو جان و گیانی خو‌بكه‌نه قوربان و بینه‌هیتا و سۆمبلین

تازادیی و ناقی وان هه تا هه تایی د بهر په رتین زیرین دیرۆکا بزافا
رزگار یخوایا وی ملله تی دا بیته نقیسین و په یقا شههید لسه
ناث و ناسناقین خو زیده بکهت.

*** سعدالله ئاقدهل... شاعر و پیشمه رگه و شههید:**

شاعری مه (سعدالله ئاقدهل) کو ناسناقی وی یی شعری
(س. دلژان) ه، ئیکه ژئه فان رهنگه شاعران و شیایه د ژیا نا خو دا
فان ریپین مه به حس کرین ژ خو را بهه لبرتیت کو (شاعر و
پیشمه رگه و شههید) بیت، هه ر ئیک ژ فان ناسناقا جیهانه کا
بهرفره ها رمان و بۆچوونان بخو فیه دگریت.. (شاعر) چهند
په یقه کا قه به و مه زن و پر ئافرانده، (پیشمه رگه) هیشتا په یقه کا
مه زنتر و پر بیر و باوهر و فه ژیا نه، لی ژ بیر نه که یین په یقا
(شههید) هیشتا پتر خودانی خو دبه ته په یسکین بلند یین بهایی
مرو فایه تیی دده نه خوباکرن، چنکی ما چ ژ وی چندی مه زنتره
مرو ف گیانی خو لسه دهستی خو بکه ته قوربانی وه لاتی خو!.

ئیری (سعدالله ئاقدهل) کی به کو ئه ف ریبازه ژ خو را
هه لبرتی و بوویه (شاعر و پیشمه رگه و شههید)؟! د فان ریپین ل
خواری دی ژ ههرسی لایان فه دهینه نیاسین.

*** بوونا وی:**

ناقئی وی (سعدالله ئاقدهل سهعدو)یه. ل ساللا ۱۹۵۴ئ ل گوندئ (غلبیش)ئ سهر ب ناحیا بامهرنئ ل پاریزگهها دهۆک ژ دایک بوویه. ئه و بخۆ ژ بنه ماله کا خانه دان و وه لاتپاریز و کوردپه وهر هاتیه پهروه ده کورن و ههر ل ژبی زارۆکینیا خۆدوی سهروه ری دهقهر تیدا دژی ل دهستیپیکا شوره شا ئیلونا مهزن، کهفتی یه بهر نهخۆشی و ژانا و ئاستهنگ د ریبیا ژيانا خبزانان وان دا پهیدا بووینه، بابئ وی دبسته پیشمه رگه و سعدالله و برایین خۆ ریشه بهرییا مالی دکهن.

*** دهستیپیکا خواندنئ:**

خواندنا خۆیا سهره تایی ل گوندئ غلبیشئ دهست پی کره و ب دویمای ئینایه. پاشی دهیتته فهگوهاستن بو باژیری دهۆک و خواندنا ناخنجی و ئامادهیی ل ئامادهیا (برایه تی) فی رگهها کوردینیئ ل ساللا ۱۹۷۸ئ دخوینیت، به لئ ژ بهر ئه گهر و هۆکارین پیگه هشتنا وی یا هزری و سیاسی و ههستا نه ته وی، نه شیایه بهرده و امیی بدهته خواندنئ و ب دوماهی بینیت، ژ بهر کو بو ماوه یه کی دهیتته گرتن و زیندان کرن.

• سعدالله یی شاعر

د قوئاغا ناغنجی و ئامادهییی دا، ههستین هه ر قوتابیه کی د بزقن و ههستا دژوارا کوردینییی خۆ ل سه ری ددهت نه خاسمه د سالی ن هفتیا و ههشتیان دا ژ چه رخی چوویی. شاعری مه سعدالله ئیک بو ژ وان قوتابی یین چه له نگ و ل نا ف جه رگی باژییری دهۆکی دخواند، هه ر هینگی هه ست و سۆزین وی لقینه و هنده ک په یف لسه ر شیوازی هه لبه ستا کلاسیکی فه هان دینه، ئە ف فه هان دنه ژ ی ل دو ماهیا سالا ۱۹۷۳ و دهستییکا سالا ۱۹۷۴ ای بوویه. پاشی هیدی به رده وامی دایه نفیسینی و پتر تیکه لی هه فالین ئەدهب دۆست بوویه و هۆزان و په رتووک لیک گهورینه و د کۆر و سمینارین ره وشه نبیری یین ئیکه تیا نفیسه رین کورد/تایین دهۆک دا پشکار دبن و د هنده ک فیسته فالا دا هۆزانین خۆ دخوینیت و ل دو یف دا د نا ف رووپه لین رۆژناما دا به ره مه می خۆ به لاف دکه ت و د نا ف ته خا ئە دیب و ره وشه نبیری کورد دا دهیته نیاسین.

* بۆچی هۆزان دهه هاند؟

ل قوئاغا دهستییکا خۆ یا شعری، هه ر شاعره کی چه ند مه رج و کارتیکن دکه فنه به ر سینگی وی کو بیسته شاعره کی ناقدار و

خودان ریبازہ کا تالیف۔ ل سال ۱۹۷۹ء ہفتالہ کی وی ب ناٹی
خورشید توفیق باکوزی پرسیارہ کی ڈی دکھت کا نگہر و
کارتیکرین لسر وی چ بووینہ کو ہوزانی بقہہینیت؟ د ہرسقنی
دا شاعری مہ دبیت: «نیش و ژانین گہلی من و دابہ شکرنا وی،
ژیانا خیلہ کی و زورداریا دہرہبگ و ناغا لسر خہلکی مہ یں
ہہوار و گوندیان، و پالدری سہرہ کی یی کو ہاندایم بو قہہاندنا
ہوزانی، ہوزانین (عبدالرحمن مزوری و مؤید طیب) گہلک
کارتیکرن لسر من کری یہ»۔

ہہروہسا ژ خواندنا ہوزانین وی ناشکرایہ کو چہندی گریدای
بوویہ ب دوزا مللہ تی خو قہ و گہلک جارن بہحسی وی ریبازا
وی بو خو ہہلبرارتی کری یہ۔

* پشکداری یین وی د فیستہ فالہ دا:

پستی سال ۱۹۷۶ء ہوزانا ہہ قچہرخ نقیسی، شیبایہ بیاقہ کی
د ناف شعرا کوردی دا بو خو پیدای بکھت و بازارہ کی بو شعریں خو
بینیت لی بینہ خہرجکرن، ل سال ۱۹۷۸ء دگہل چہند ہہ فالین
خو، ل ہہولیرا پایتہخت پشکداری د فیستہ فالہ کی دا دکھتن و
دگہل وان چہند شعرہ کا دخوینیت۔ ہہروہسا ل روظا
۱۹۷۸/۱۲/۸ء ئیقاریہ کا ہوزان و گوتارخواندنی ل باژیری زاخو

ژ لایبی ریفه بریا لاوان ل دهۆکی دهیتته گپران و گه نجیت زاخۆ و دهۆک و ئامیدی تییدا پشکدار دبن، کاک سعدالله ژی ئیک بوویه ژ پشکدارا، کو شعرا وی بوویو جهی رازیبونا ئاماده بوویان و خه لاتنی ئیکتی وهرگرتبوو و ب دیاری د وی ئیفاریی دا چه ندین پهرتووک وهرگرتن. دیسان ل سال ۱۹۸۰ی ئیکه تیا نفیسه رین کورد/ تایبی دهۆک ئیفاریه کا هۆزان خواندنی بو شاعرین گهنج به رهه فکر و ل ویری ژی دگهل (۱۱) شاعرین دی شعر خواندن و ل قیره ستیرا سهرکه فتنا وی پتر گهش بوو و د ناف هه فال و تهخا ئه ده ب دۆست دا پتر هاته نیاسین و هه فال زیده تر ژیرا پهیدا بوون. پشتی هۆزانقانی مه گه هشتی یه ناف ریزین شۆره شی ژی پتر د واری قه هاندنا شعری دا پیشکه فتی یه و وان کاودان و گرفتاری و درده سهری بین ب سهری ملله تی کورد هاتین ژ کیمیا بارانکرنا هه له بجه و ئه نفالیت رهش و بهری هینگی ژی وهغه کرنا بارزانیی نهر، پتر ده رگه هین هۆزان قه هاندنی ل بهر قه کرینه، ههروه سا وهغه کرنا رهوشه نبیر و هۆزانقانی کورد وهک جه گه رخوین و هیمن موکریانی کارتیکر نه کا زۆر لی کریه و ب به رهه می وان داخبار بوویه. ژ قی چه ندی ئیجا به رده وامی دا قه هاندنی و ده لکه فت و بیره وهریین د ناف شۆره شی دا دهاتنه گپران، ب سینگه کی به رفره ه شاعری مه پشکداری تییدا دکر و هۆزانین خو دخواندن و